

Asia: Tunturi-Lapin Kehitys ry, Lausunto matkailuverosta

Lausunnon ajankohta: 24.1.2026, lausuntopalvelu.fi

Tunturi-Lapin Kehitys kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto alueellisen matkailijaveron toteuttamista koskevassa kuulemisessa ja lausuu seuraavaa.

Tunturi-Lapin Kehitys tukee jäsenkuntiensa Enontekiö, Muonio ja Kittilän omia lausuntoja, joissa he näkevät matkailijaveron kysymyksen ajankohtaisena ja merkittävänä. Matkailijaveroa tai matkailijamaksua voidaan harkita, mutta sen on oltava hyvin valmisteltu, selkeästi kohdennettu, tasapuolinen ja kunnille aidosti hyödyllinen. Matkailijaveron tai matkailijamaksun tuoton tulee palautua täysimääräisesti kunnille ja kuntien tulee pystyä määrittellä veron sisältö ja muoto. Tunturi-Lapin Kehityksen jäsenkunnat korostavat, että lisärahoitusta tarvitaan matkailuinfraan kasvavia kustannuksia (reitit, opasteet, pysäköinti, jätehuolto, turvallisuus) kattamiseen.

Tunturi-Lapissa matkailu on erittäin merkittävä elinkeino ja sen kasvu lisää painetta infrastruktuurille. Pitkät etäisyydet ja harva asutus nostavat kustannuksia enemmän kuin muualla Suomessa.

Matkailijaveron avulla voidaan tukea kestävästä kasvusta, parantaa palveluita ja vahvistaa alueen kilpailukykyä. Veron tulee olla kuntien työkalu, ei valtion tulonlähde.

Matkailun osuus Tunturi-Lapin kuntien työllisyydestä on merkittävä: Enontekiöllä 77,8 % Kolarissa 56 %, Muoniossa 42,9 % ja Kittilässä 37,6 %. Suomen koko maan keskiarvo on 3,1 %.

Matkailutulo asukasta kohti on puolestaan Kittilässä 30 943 €, Kolarissa 27 391 €, Muoniossa 26 934 € ja Enontekiöllä 25130 €. Suomen koko maan keskiarvo on 2118 €.

Matkailun osuus kunnan liikevaihdosta: Enontekiöllä 75,3 %, Kolarissa 58,2 %, Muoniossa 43,9 % ja Kittilässä 23,8 %. Suomen koko maan keskiarvo on 2,2 %. Lähde: Visitory

Alueellinen matkailijavero voisi parhaimmillaan mahdollistaa sen, että kustannus seuraa kuormitusta siellä, missä matkailijoiden käyttämien palvelujen käyttö on suurinta. On kuitenkin syytä huomioida, että erityisesti Tunturi-Lapissa matkailijat ja esimerkiksi ohjelmalveluja tarjoavat yritykset tekevät paljon päiväretkiä naapurikuntien alueilla sijaitseviin retkikohteisiin yöpymättä kohteessa, jolloin infran kuormitus ei kohdistu samaan kuntaan, jonne matkailijaveron tuloutuu majoitusliikkeen sijainnin perusteella. Esimerkiksi Tunturi-Lapissa sijaitsevan Pallas-Yllästunturin kansallispuiston Pallaksen alueella vierailee merkittävä määrä päiväretkeilijöitä ympäri vuoden retkeilypuitteita ”kuluttaen”.

Matkailun tulisi olla keskeinen Suomen vientituote ja tätä kestävän kasvun polkua olisi tuettava oikealla tavalla. Tunturi-Lapin Kehityksen jäsenkunnat painottavat kestävyiden neljää osa-aluetta:

- Ekologinen: reittien kunnossapito, luonnon monimuotoisuus, jätehuolto, vähähiilinen liikkuminen.
- Sosiaalinen: paikallisyhteisön hyväksyttävyyden, ruuhkien hallinta, turvallisuus.
- Kulttuurinen: paikalliskulttuurin ja tapahtumien elinvoima.
- Taloudellinen: ennakoitava tulopohja matkailuinfrastruktuurin rahoittamiseen.

Tunturi-Lapin kunnat ovat valmiita jatkovalmisteluun ja kokeiluihin alueellisen matkailijaveron suhteen, mikäli:

1. Verotuotto palautuu sataprosenttisesti kunnille.
2. Vero ei heikennä valtionosuuksia tai muuta alueen rahoitusta.
3. Soveltaminen on tasapuolista kaikille majoitusmuodoille.
4. Toteutus on hallinnollisesti kevyttä ja digitaalisesti toimivaa.
5. Malli on maakunnallisesti tai valtakunnallisesti yhtenäinen, jotta kilpailuhäiriöt vältetään.
6. Pilotoinnin valtakunnallisen ohjauksen ja yrittäjäedustuksen kautta kerätään kokemuksia ennen laajempaa käyttöönottoa.

Tunturi-Lapin Kehitys korostaa, että matkailijaveron/matkailijamaksun perinnälle ja käytölle tulee luoda selkeät, läpinäkyvät ja valtakunnallisesti tasapuoliset toimintamallit.

Toiminnanjohtaja,

Veli-Matti Hettula

**Tunturi-Lapin Kehitys /
Fell Lapland Development**

Veli-Matti Hettula
Toiminnanjohtaja / Executive Director
Tel: +358 (0)400 415 345
email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

Muonion kunnantalo/Tunturi-Lapin Kehitys ry.
Puthaanrannatie 15, FIN 99300 Muonio, www.muonio.fi

Enontekiön kunnantalo/Tunturi-Lapin Kehitys ry.
Ounastie 165, FIN 99400 Enontekiö, www.enontekio.fi

Kittilän kunnantalo/Tunturi-Lapin Kehitys ry.
Valtatie 15, 99100 Kittilä, www.kittila.fi